

ЛЮТИЙ

1

ТІФФІ

На таке зважишся хіба що з відчаю. Хоча я справді бачу деякі плюси в цій квартирі. Пістряву плісняву на кухні можна відмити. Принаймні в близькій перспективі. А брудний матрац замінити досить недорого. Можна ще виправдати грибок у туалеті: він явно вносить щось свіже й вуличне в атмосферу цього місця...

Ґерті та Мо, однак, не настільки засмучені, щоб квартира була їм до вподоби. Вони не стараються бути оптимістами. Я б описала вираз їхніх облич одним словом: «відраза». «Ти не можеш жити в такому місці».

Це слова Ґерті. Вона стоїть, виструнчившись та схрестивши на грудях руки, аби займати якомога менше простору — протест перебуванню в цій квартирі. Подруга збрала волосся в низенький пучок і заколола шпильками — щоб легше було надівати перуку адвокатки на роботі в суді. Усе це кумедно, та зараз ідеться про моє життя.

— Тіфф, упевнений, є ще якісь квартири, котрі тобі по кишені, — каже Мо стурбовано, відходячи від шафки, де перевіряв котел. Друг на вигляд ще більш розпатланий, ніж зазвичай, через павутиння на його шевелюрі та бороді. — Це місце значно гірше, ніж те, що ми бачили вчора ввечері.

Озираюся в пошуках агента з нерухомості. На щастя, він нас не чує, адже курить на «балконі» (дах сусідського гаража, що провисає: навряд чи варто ходити по ньому).

— Я не оглядатиму ще якусь убогу діру, — каже Герті, вказуючи на годинник.

Восьма ранку. Вона повинна потрапити в Саутеркський Суд Корони до дев'ятої.

— Має бути інший вихід.

— *Звичайно*, поки вона може пожити в нас, — пропонує Мо, напевно, уп'яте від суботи.

— Чесне слово, годі! — випалює Герті. — Хіба це надовго? І їй доведеться спати стоячи, щоб поміститися хоч десь. — Подруга кидає на мене роздратований погляд. — Ну й чому ти така висока? Якби була нижчою, ніж сто сімдесят п'ять сантиметрів, ми помістили б тебе під обідній стіл.

Набуваю винуватого виразу обличчя, але насправді радше б залишилася тут, ніж на підлозі крихітної та неймовірно дорогої квартири, у яку добряче вклалися Мо й Герті минулого місяця.

Раніше вони ніколи не жили разом. Навіть під час нашого навчання в університеті. Боюся, щоб це не поклато край їхній дружбі. Мо неохайний, розсіяний і має надлюдську здатність займати величезну кількість місця попри відносно малий зріст. А Герті, навпаки, останні три роки жила в патологічно чистій квартирі, ідеальній, неначе згенерованій комп'ютером.

Я не певна, що ці двоє зможуть ужитися так, щоб від цього не вибухнув Західний Лондон.

Однак проблема в тому, що коли я спатиму на чийсь підлозі, то й повернення до квартири Джастіна вважатиму нормальним. Тож об одинадцятій годині в четвер я вирішила: не буду більше розглядати такий варіант. Я маю йти вперед і знайти місце, із якого не схочу повернутися.

Мо потирає лоба, сідаючи на брудний шкіряний диван.

— Тіфф, я можу позичити тобі трохи...

— Ні. Жодних позичань, — відповіла я різкіше, ніж хотіла. — Послухай, мені *справді* треба обрати цього тижня. Або ця квартира, або квартира на двох.

— Ти мала на увазі «ліжко на двох», — каже Герті. — А можна спитати, чому слід вирішити *негайно*? Не те щоб я не рада такому поспіху. Адже останнього разу, коли я до тебе навідалась, ти покірно сиділа у квартирі, чекаючи, коли Той-кого-не-можна-називати зволить заскочити.

Я здригаюся від подиву. Не через сентименти: Мо й Герті ніколи не любили Джастіна. І знаю: вони терпіти не можуть, що досі живу в нього, хоча він майже ніколи не навідується. Просто незвично чути, як подруга говорить про мого хлопця. Коли наша остання примирлива вечерея на чотирьох закінчилася лютою сваркою, я облишила спроби порозумітися зі всіма й просто перестала говорити про Джастіна з Герті й Мо. Важко позбуватися старих звичок: навіть після мого розставання з ним ми все ще уникали таких розмов.

— І чому квартира має бути *настільки* дешевою? — продовжила Герті, не зважаючи на застережливий погляд Мо. — Я знаю, тобі платять мізер, але... Тіффі, чотири сотні на місяць? Таких цін не знайдеш у Лондоні. Ти про це подумала? Добре зважила?

Я ковтаю клубок у горлі й відчуваю на собі уважний погляд Мо. Ось у чому біда з порадином, який до того ж твій друг. Мо акредитований телепат, і він ніколи не вимикає своїх суперздібностей.

— Тіффі? — каже він м'яко.

От халепа. Я повинна показати їм дещо. Іншого виходу немає. Швидко й відразу. Так найкраще — зняти пластир, пірнути в холодну воду або зізнатися мамі про розбиту статуетку у вітальні.

Виймаю телефон і відкриваю повідомлення у фейсбуці.

Тіффі!

Я дуже розчарований. Минулої ночі ти перейшла межу. Ця квартира моя. Я можу приходити, коли захочу і з ким захочу. Гадав, ти будеш удачна за те, що дозволив пожити в мене. Я знаю, розставання було важким. Розумію, ти не готова піти. Але якщо думаєш про «встановлення деяких правил», тоді настав час розрахуватися за останні три місяці оренди. І ще — заплати повну орендну плату наперед. Патриція каже, що ти використовуєш мене, живеш у мене безкоштовно... Я завжди заступався за тебе, але після вчорашнього думаю, вона має рацію.

Джастін, хх¹

Стискається в животі від цього рядка: «Ти використовуєш мене». Бо ніколи не збиралася цього робити. Просто не підозрювала, що він пішов, маючи на увазі такі речі.

Мо дочитує першим.

— Він знову «зазирнув» у четвер? Із Патрицією?

Я ховаю очі.

— Певно, він правий. Це було мило — дозволити мені жити в нього так довго.

— Весело, — зітхає Герті. — Думала, йому подобається тримати тебе в себе.

Від неї дивно це чути, але я гадала так само. Поки була у квартирі Джастіна, зі всім ще не було покінчено. Зрештою, він завжди повертався. Проте... У четвер я зустріла Патрицію. Лицем до лица. Вона неймовірно приваблива й справді мила жінка. Заради неї Джастін покинув мене. У нього ніколи раніше не було нікого, окрім мене.

Мо бере мою руку, а Герті — другу.

¹ Залежно від контексту символ *x* (а також *x*, *xx*, *X*, *XX*) може означати «цілую», «обіймаю» або просто «мої вітання». (*Тут і далі прим. ред.*)

Ми стоїмо так, незважаючи на агента, який курить за вікном, і я дозволяю собі заплакати. По одній великій сльозі на кожній щоці.

— Так чи так, — урешті кажу весело й витираю очі, — мені слід з'їхати. Зараз. Навіть якщо б хотіла залишитися й думати про Патрицію, я не можу дозволити собі оренду. І вина Джастіну купу грошей. Дійсно не хочу позичати ні в кого. Мені принципово платити самій за себе. Тож... Отак. Або це місце, або квартира на двох.

Мо й Герті презираються. Подруга ображено заплющує очі.

— Ну, ти явно не житимеш тут. Покажи ще раз те оголошення.

Я простягаю телефон.

Здається кімната з двоспальним ліжком у сонячній однокімнатній квартирі в районі Стоквелл. Вартість £350 на місяць із комунальними. Вільна зараз, мінімум на 6 місяців. Ви будете ділити квартиру (і кімнату з ліжком) із 27-річним працівником паліативної допомоги, що чергує у нічні зміни та вихідні дні. Буває у квартирі з 9 до 18, понеділок — п'ятниця. Решту часу квартира у вашому розпорядженні! Ідеальна пропозиція для будь-кого, хто працює з 9 до 17.

З усіх питань зв'яжіться з Л. Твомі.

Деталі нижче.

— Це не просто ділити квартиру, Тіфф, це ділити ліжко. Ділити ліжко — дивно, — хвилюється Мо.

— А якщо Л. Твомі — чоловік? — запитує Герті.

Я передбачала таке запитання.

— Не має значення, — кажу спокійно. — Ми ж не будемо в одному ліжку та й у квартирі одночасно.

Ці слова нагадують моє виправдання щодо життя у Джастіна, проте що ж вдієш.

— Ти будеш спати з ним, Тіффані! — обурюється Герті. — Усім відомо, що перше правило квартири на двох — «не спати із сусідом».

— Не думаю, — криво усміхаюсь я. — Розумієш, Герті, іноді, коли люди кажуть «спати», насправді вони мають на увазі...

Герті довго роздратовано вдивляється в мене.

— О, дякую за пояснення, Тіффані.

Хихотіння Мо різко обривається від погляду подруги:

— Перше правило спільного життя: поладнати зі своїм співмешканцем ще до заїзду, — провадить Герті, спритно повертаючись до мене. — *Особливо* за таких обставин.

— Звісно, я спершу зустрінуся з Л. Твомі. Не порозуміюся — не розглядатиму цей варіант.

Мо киває й кладе мені руку на плече. Ми всі мовчимо. У такі моменти переповнює вдячність, бо з усім покінчено, і полегшення, адже проблему розв'язано.

— Чудово, — каже Герті, — чудово. Роби те, що маєш. Та квартира — краще, ніж це убозтво. — Подруга виходить, але потім розвертається до агента з нерухомості: — А ви, — голосно каже вона, — прокляття для суспільства.

Він блимає, коли та грюкає дверима. Настає довга незручна пауза.

Агент гасить сигарету.

— То вам цікава ця квартира? — запитує мене.

Приходжу на роботу рано та сідаю в крісло. Мій стіл дуже нагадує дім. Це рай із речей, зроблених власноруч, штуківин, надто важких, щоб перевозити їх у автобусі. Тут є й горщики з рослинами, розташовані так, щоб я бачила людей, перш ніж ті побачать мене. Молодші співробітники вважають вазони й весь інтер'єр наснажливим (рослини схожі за кольором на моє руде волосся, тому я й пірнаю/ховаюся в них щоразу, коли хтось до мене йде).

Перше завдання на сьогодні — зустрітися з Кетрін, однією з улюблених авторок. Вона пише книжки про плетіння спицями та гачком. Таку літературу купує лише цільова аудиторія. Проте ми ж видавництво «Баттерфінгерс-пресс» — і любимо своїх читачів. Ми спеціалізуємося на книжках про рукоділля, про «зроби це сам». Розфарбуйте простирадла в техніці тай-дай¹ власноруч, створіть дизайни суконь, сплетіть абажур, змайструйте всі меблі з однієї драбини... Щось у такому дусі.

Мені подобається тут працювати. Тому й просиділа в помічниках редактора три з половиною роки, заробляючи менше, ніж лондонський прожитковий мінімум. І не пробувала виправити ситуацію, скажімо, перейти до видавництва, де дійсно крутяться гроші. Герті каже, що в мене немає амбіцій, але це не так. Я просто обожаю речі, з якими пов'язана моя робота. У дитинстві цілими днями читала або бавилася з іграшками, удосконалюючи їх: дип-дай² для Барбі та тюнінг вантажівки JCB. А тепер читаю та заробляю рукоділлям...

Не такі вже й великі гроші. Я отримую дрібку. Якраз досить, щоб заплатити податки.

— Кажу тобі, Тіффі, наша наступна розмальовка буде про плетіння гачком, — говорить Кетрін. Ми сидимо в найкращій кімнаті для нарад, і колега розповідає план книжки. Розглядаю палець, яким вона змахує в повітрі. На кожній руці в неї щонайменше п'ятдесят перснів — хтозна, весільні чи заручні...

Ця жінка прийнятно ексцентрична: солом'яного відтінку коса та гарна засмага, нескінченні історії про незаконні проникнення в шістдесятих та інші схожі речі. Колись Кетрін була справжньою бунтаркою. Відмовляється носити

¹ Від *англ.* tie-dye — техніка фарбування речей: скручування тканини, занурення її у фарбу та отримання химерного візерунка після розкручування.

² Від *англ.* dip-dye — техніка фарбування волосся, яка полягає в зануренні кінчиків волосся у барвник.

бюстгальтер досі, навіть попри те що цей елемент одягу став зручним і жінки переважно відмовилися від боротьби з владою, тому що Бейонсе робить це за нас.

— Було б класно, — кажу я. — Можливо, для реклами підійде слоган «свідома медитація». *Це* доволі медитаційна практика, еге ж? Чи не медитаційна?

Кетрін регоче, закидаючи голову назад.

— Ох, Тіффі. Твоя робота цікавезна. — Вона ласкаво поплескує мене по руці й тягнеться за сумочкою. — Як побачиш отого Мартіна, передай йому: я вестиму заняття під час круїзу тільки тоді, коли матиму чарівну молоду асистентку.

Зітхаю. Знаю, куди вона хилить. Кетрін подобається тягати мене на такі події: на уроках їй потрібна жива модель, щоб показати процес розробки образу. Мабуть, та моя помилка була фатальною: колись погодилася допомогти, бо ніхто інший не хотів. Тепер Кетрін постійно звертається до мене. Піарники відчайдушно намагаються втягнути її в ці події і мене почали просити.

— Надто далеко, Кетрін. Я не поїду в круїз.

— Але це безкоштовно! Люди платять за нього тисячі, Тіффі!

— Ти ж ідеш лише заради петлі острова Вайт¹, — нагадую я. Мартін уже розповів. — І круїз буде на вихідних. Я не працюю у вихідні.

— Та це не робота, — наполягає Кетрін, збираючи свої нотатки та хаотично пхаючи їх у сумочку. — Чудова суботня прогулянка з подругою під вітрилами. — Вона витримує паузу й уточнює: — Зі мною. Ми ж друзі, еге ж?

— Я твоя редакторка! — кажу я, випроваджуючи її.

— Подумай, Тіффі! — повторює Кетрін.

Повз типографію до неї швидко наближається Мартін.

¹ The Isle of Wight loop — один із найвідоміших у світі велосипедних маршрутів (англ.).

— Я не проводитиму урок без Тіффі, любчику! Поговори з нею!

Кетрін зникає, і замацані скляні двері нашого офісу зачиняються за нею.

Мартін перекидає місток до мене:

— Гарне взуття, — каже він із чарівною усмішкою.

Я здригаюся. Терпіти не можу Мартіна з відділу піару. На зборах він говорить щось на кшталт «нумо діяти» й киває до Рубі, керівника відділу маркетингу, якого, вочевидь, вважає своїм особистим помічником. Мартіну лише двадцять три, але він гадає, якщо здаватиметься старшим, це сприятиме його безжальному прагненню до панування. Тому він завжди вмикає обридливий жартівливий голос і намагається поговорити з нашим виконавчим директором про гольф.

Хоча взуття *справді* класне. Пурпурні мартенси, на яких намальовані білі лілеї. Я старалася всю суботу. І навички в рукоділлі реально покращилися, відколи Джастін кинув мене.

— Спасибі, Мартіне, — відповідаю, прямуючи до свого столу.

— Ліла казала, ти шукаєш житло, — веде далі Мартін.

Я вагаюся. Хтозна, що криється в цьому питанні. Нічого хорошого не чекаю.

— У нас із Ганою (жінка з відділу маркетингу, яка завжди насміхається з мого почуття стилю) є вільна кімната. Може, ти бачила оголошення у фейсбуці... Але вирішив розповісти особисто. Запропонуємо тобі односпальне ліжко. Це ж не проблема? Оскільки ми друзі, то вирішили брати п'ятсот доларів плюс комунальні.

— Дуже мило з твого боку! — кажу я. — Але я *саме* знайшла дещо. Ну... Майже знайшла.

О боже, невже доведеться жити з Мартіном і Ганою, якщо Л. Твомі не погодиться взяти мене на квартиру? Я й так бачу їх щодня і, правду кажучи, сита по зав'язку. Не певна, що моє й без того хитке рішення покинути дім

Джастіна варте того, щоб Мартін дзижчав про оплату оренди, а Гана вранці бачила мене в піжамі «Час пригод» з плямами од вівсянки.

— Ой, ну що ж. Тоді ми пошукаємо ще когось. — Обличчя Мартіна стає хитрим. Він винюхав моє почуття провини. — Ти можеш реабілітуватися, якщо погодишся на пропозицію Кетрін.

— Ні.

Мартін удавано зітхає.

— Боже, Тіффі. Це безкоштовний круїз! Хіба раніше ти не мандрувала постійно?

Колись — так. Я їздила в круїзи. Коли мій чудовий, а тепер колишній хлопець брав мене із собою. Ми пливли від одного карибського острова до іншого в сонячному тумані романтичного блаженства. Досліджували європейські міста, а потім поверталися до своєї каюти на кораблі для неймовірного сексу на нашому маленькому ліжку. Об'їдалися на фуршеті «їж-стільки-влізе», а потім лягали на палубу й ліниво розмовляли про майбутніх дітей. Спостерігали, як у небі кружляють чайки.

— Тепер вони мені не подобаються, — відповідаю я, потягнувшись по телефон. — А зараз перепрошую, маю зробити дзвінок.

2

ЛЕОН

Телефон дзвонить саме тоді, коли докторка Патель виписує ліки для Голлі (маленької дівчинки з лейкемією). Невчасно. Дуже невчасно. Докторка Патель незадоволена тим, що її переривають, і твердо заявляє про це. Здається, вона забула, що мені, медбрату з нічної зміни, теж треба було йти додому о восьмій ранку. Але я досі тут, займаюся хворими та буркотливими консультантами на кшталт